

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 24.

V Ljubljani, v soboto 15. junija 1901.

Letnik VI.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od ure 8—6 pop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

V znamenji nemško-češke sprave!

Državni zbor je prekinjen in ljudstvo bode premišljevalo, kako je bilo delovanje, koliko mu bodo posvetovanja hasnila. Ko se je 31. januarja t. l. zborovanje pričelo, ni bilo misliti, da bi ta zbornica delovala. Obstrukcija na desni, obstrukcija na levi in nezadovoljnost povsod! Ministerskemu predsedniku se je posrečilo, začasno pomiriti zbornico, sestaviti program delovanja, ki kaže posebno usposobljenost ministerskega predsednika. Vse kar so razne stranke in osobito stranki, ki sta delali zadnje leto obstrukcijo, to so Nemci in pa Čehi, vsa leta želeli in zahtevali, je spravil ministerski predsednik v en skupni načrt in to tako zvezal, da je bila ena točka od druge odvisna, in da so morale stranke prijeti se dela, ali pa odstopiti iz torišča. Politična in kulturna vprašanja so se morala skriti in edino gospodarstvena vprašanja so vodila zbornico ter ukrotila tudi najstrastnejše radikalce.

Pripravljanje je trpelo do polovice sušca dokler si nista Nemeč in Čeh na skrivnem roke podala. Od tistega časa je pa zbornica delovala kakor novo popravljeno stroj. Tekom treh mesecev je zbornica toliko zakonov spravila v svet, zakonov prevažne vrednosti in silnega finančnega pomena, za kakoršne zakone bi se potrebovalo drugod vsaj toliko let. Ni, da bi človek grajal to dirko samo iz zlovolje, toda način, kakor so se zakoni v parlamentu sestavljali, je bil pa vender-le tak, da ga previden politik ne more hvaliti. Vse to je provzročila češko-nemška zveza. Poskus se je posrečil, in zunajno je vspeh tudi gotov. Je-li pa s tem pot za mirno delovanje v zbornici tudi za prihodnost ugotovljena? Gotovo ne!

Glavni zapreki, ki sta nastali za časa Badenijevega vladanja, to je pogodba z Ogersko in jezikovno vprašanje, nista še rešeni, in prav tisti trenutek, ko bodeta te dve vprašanji prišli na dnevni red, se bo pokazalo, da novi češko-nemški zakon ni tako močan, ni tako zanesljiv, da bi prenašal mirno rešitev teh vprašanj. To je tembolj gotovo, ker se nista poravnala naroda, marveč le nekateri poslanci, kojim prihodnost ni zagotovljena. V ozadiju stoje pa tudi še Jugoslovani, koje je vlada v zadnjem času od prvega do zadnjega prezirala, in jim tudi drobtinice ni privolila, bodisi pri zgradbi železnic, bodisi pri uravnavi voda! Kaj pa še glede zahtevanj jednakih pravic z drugimi državljani!

Hlapčevanja bi bilo dovolj in tudi Jugoslovani se bodo morali učiti, na kak način je dospeti v naši Avstriji do gospodarskih in političnih pridobitev!

Najprej naj se dela za kmeta!

Kmet je res revež, največji revež. Cele trume sovražnikov ima v naravi in v podnebu, ki mu prete izpodjesti in uničiti sadove pridnih rok. Rodovitnost zemlje hira in treba ji pomagati z dragimi umetnimi gnojili, cena žitu in pridelkom je nizka, stroški obdelovanja pa naraščajo leto za letom. Splošno je prepričanje, da pridnih kmečkih poslov skoraj ni več mogoče dobiti, ker ljudi na drag način prerede tovarne in železnice. Položaj za kmeta je pa obupen zlasti zaradi tega, ker so začeli bolj kakor kdaj nanj prežati liberalci. Izsesali so liberalci kmetu mnogo krvi, vzeli bi mu radi še srajco. Ali se jim bo kmet pustil? Mislimo, da ne!

Liberalizem je že po svojem bistvu sebičnost. Vse zgrabiti na svoj kup, nič ne dati za

bližnjika, to je glavni nauk liberalizma. Zato je pa tak strahovit boj med liberalizmom in katoličanstvom, ker katoliška vera uči ljubezen do trpečih bratov načeloma in željo po velikem bogastvu kot grešno. Po teh načelih je treščeno nizdoli liberalni bog. Liberalci poznajo dobrotljivost le kot sredstvo. Kravi ponujajo krme le zaradi tega, da jo lože molzejo. Ni čudo, da so liberalci hudi na vero in da bi jo radi uničili, kajti ta vera je oblastna, sega do njihovih zakladnic in jim grozi s kaznimi na onem svetu, ako bodo služili le svojim trebuhom. Ni tedaj čudo, da vidimo liberalcev tako malo po cerkvah, in le naravno je, da se drve na shode, kjer se bobna zoper oznanovalec katoliške vere. Tako je Slovenija ločena v dva tabora.

Pri tem pa trpi kmet najhuje, ker mora čutiti lokavost liberalcev. Čisto nič ni liberalcem mar kmet, resno jim ne pride niti na misel, da bi sami kaj storili zanj, in ker hočejo preprečiti, da bi zanj delala katoliško-narodna stranka, zlasti da bi se brigala za kmeta vedno vneta duhovščina, zato so liberalci boja, ki divja med narodom, jako veseli. Dobro imajo preračunjeno ti liberalni lisjaki, da če ima duhoven polne roke dela, ko brani vero in cerkev, proti ciganskim napadom liberalnih listov, tedaj se ne bode mogel toliko brigati, da bi kmetom gmotno koristil in jim branil zemljišča liberalnih podjedov.

Res je, da ima katoliško-narodna stranka grozovito težavno nalogo. Kakor Izraelci, ki so zidali Jeruzalem, mora držati v eni roki kelo v drugi meč. Opešali bi katoličani vsled besnih nepretrganih napadov, ako bi ne zaupali v božjo pomoč.

Jedno pa hočemo danes posebno povdariti. Naši poslanci se pač trudijo. Gospod Povše je duša vsega kmetijskega gibanja v državnem

Spovednik.

(Konec.)

Komaj sem bil v ječi, padel sem mu v naročje: Moj brat, ubogi moj brat! sem vzkliknil, odpusti mi, da sem mogel dvomiti o tvojih besedah! Ti si nedolžen, jaz vem, čuješ, predragi mi brat, jaz vem, da si nedolžen!

„Bog bodi zahvaljen“, odgovoril mi je. In krepki mož, ki je prenašal moja izpraševanja in moj sum, ne da bi se pritoževal, zjokal se je prav kot otrok. „Bog bodi zahvaljen“, odgovoril je. „Pa kako se je zvedelo za mojo nedolžnost? Kdaj bom prost?“

Ti tako preprosti vprašanji napravili sta mi novo, strašno muko. Pripravljen bi bil imel biti na nji, sedaj pa nisem vedel, kaj bi mu odgovoril. Jecjal sem, ne vem kaj, o katerih smo prepričani, da o katerih smo popolnoma gotovi, ne da bi jih mogli dokazati in zapustil sem ga manj vdanega, kot je bil o mojem priходу, h krati tudi nesrečnejšega, ker so bile začetkoma moje neprevide ne besede vzbudile upanje v njegovem srcu, katero sem pozneje moral sam vgasniti.

Nisem se upal domov vrniti, boječ se, da bo prav taka z materjo. Večji del dneva bil sem v cerkvi, sicer sem se pa sprehajal po ulicah, dokler ni prišla ura osodepolnega sestanka. Več

kot pol ure čakal sem pred svojo spovednico, bati sem se uže začel, da ga ne bo več, kar sem ga zagledal v polutemi, kako prihaja neodločen, in kakor bi se bal kake zanjke, gledal je krog sebe. Poklical sem ga, tresoč je obstal in pod plaščem je stisnil skrito orožje v roko. Ko pa se je zagotovil, da sem jaz sam, hotel je poklekniti k spovednici, a nisem ga pustil.

„Pojte v moje stanovanje“, dejal sem mu, „tam lahko dalj govoriva in nihče naju ne moti.“ Sumljivo je pogledal.

„Raje bi bil v spovednici, sveteja je.“
„Duhovnik je povsod duhovnik, ko bi Vas bil hotel izdati, uže bi bili pod ključem.“
„Pa Vam je brata rešiti.“

„Res je, a jaz imam tudi svojo dušo.“
Pri teh besedah me je ostro pogledal, malo se je še obotavljal, potem pa me je prijel za roko in šla sva iz cerkve. Dokler sva bila na cesti, nisva spregovorila ni besedice. Pred svojo hišo potegnili sem ključ iz žepa, onega pa prosil, naj hodi tiho, da ne prebudi matere. Kmalu sva bila v moji sobi, drug poleg drugega.

Prav res Vama ne morem povedati, kar se je tu godilo med nama. Morda še nista nikdar imela dva človeka tacega razgovora. Začel sem jaz in govoril sem mu o svojem bratu in kako strašno je videti nedolžnega človeka na vislicah. Odgovoril mi je, da je to res zelo žalostno, pa

drugače sedaj biti ne more, ker sam nikakor noče umreti. Opisaval sem mu žalost in srčno skrb svoje sive matere, ostal je neobčutljiv; bilo je videti, kot bi ne vedel, kaj je mati. Ta človek bil je divja zverina, ki je imel le dva občutka: skopost in samoohrano. Prejšnji večer sem bil opazil pri njem še tretji počutek: bojazljivost. Govoril sem torej z njim o peklu in o strašnem računu, ki ga bo moral podati nekega dne: ginjen je bil, jokel se, zdihoval in — ponujal mi sto, dvesto, tristo funtov šterlingov, ako ga odvežem. Poskus, pregovoriti ga, naj se sam ovadi in izroči gosposki, imel je malo upanja, in tudi ne vem, bi mi li bila vest dopustila ta svet. Trudil sem se torej, dokazati mu, da je sredstvo, s katerimi mi more rešiti brata, ne da bi sebe pahnili v kako nevarnost. Tako sem mu n. pr. svetoval, naj gre v inozemstvo in zapusti od dveh prič podpisano izjavo, v kateri naj prizna, da je on kriv zločina in navede posameznosti, ki bi vtegnile prepričati sodnika. Nič. Ta človek ni imel zaupanja v nobeno reč. Bal se je, da bi ga priči ne izdali, predno bi zapustil kraljestvo. Sicer pa mu tudi ni bilo za to, da bi zapustil domovino, posebno sedaj ne, ko je bil bogat; kajti o 2000 funtov šterlingov, katere je bil ukrad svojej žrtvi, govoril je prav kakor o očetovski dedščini, ali kot o prihranjenem denarju, ki se pridobi s poštenim, težkim delom. Razkladal mi

zboru. Ko se Schalk, Tavčarjev prijatelj in zaveznik, trdi, da bi snedel bohinski kmetom lesove, delajo naši poslanci pota v blagor kmeta, da izpodbijajo liberalne, kmetom sovražne nakane. Toda to še ni zadosti. Za ubogega kmeta treba storiti še kaj več, ker je kmet temelj državi in zlasti slovenskemu narodu. Vsi faktorji, ki so kmetu res prijazni, morajo delovati skupno in tudi kmetje naj si pomagajo, naj sodelujejo. V mislih imamo izobražene kmetijske posestnike, ki so se doslej preveč zanašali, da bodo poslanci sami vse storili. Ta napaka se mora precej odpraviti. Katoliško-narodna stranka naj glavno skrb posveti kmetu in prvo njeno delo bodi, da organizuje kmetijske posestnike po vseh slovenskih deželah. Politični boj in časniški prepiri za malenkostne stvari naj prenehajo in neutegoma naj se snujejo povsod na kmetih društva, katera bodo čvrsto branila vero in dom z varstvom interesov kmetijskega stanu. Bog in narod!

Izvirni dopisi.

Iz Idrije, 10. junija. Nastopil je čas odločitve za našo „Jednakopravnost“. Kam naj se obrne? V 1. številki razviti program je bila prava brozga. Sedaj pa se je dete odločilo. Kam se bo, vedeli smo že pred porodom, dasi so njeni strijčki in botri javno trdili, da bo mahala le po socialnih demokratih. Kakor „Slov. Narod“ vedno brska po vseh kotih in voglih, kje bi iztaknil kako „zanimivo“ novico o kakem duhovniku, tako se je tudi njegova „nadebudna“ hčerka lotila z vso vnemo kar domačih treh duhovnikov ter jih na najpodleji način obrekava. O njih laže tako nesramno, da se mora vsakemu poštenemu človeku gabit to njeno nepošteno početje.

V zadnji (5.) številki se je spravila na kateheta Fr. Oswalda. V svoji skrajni zlobnosti mu imenovani listič očita, da ga dné 25. maja ni bilo ob 2 uri po noči doma in da je vsled tega neka T. Š. umrla brez tolažil sv. vere. Katehet Fr. Oswald je na ta nesramen napad že odgovoril v 139. številki „Slovenca“ ter dokazal, da je bil v omenjeni noči doma in da ni najmanjše krivde na njegovi strani. Ostuden je pa res ta napad v „Jednakopravnosti“, ker vsi Idrijčanje — bodisi te ali one stranke — spoznavamo, kako vestno in natančno izpolnjuje katehet Oswald svoje stanovske dolžnosti. Vrhu tega je tudi splošno znano, v koliko zasebnih zadevah se ljudstvo zaupljivo nanj obrača, takó, da res nima počitka od zgodnjega jutra do poznega večera in to dan za dnem. In menda ravno ta zaupljivost, s katero se obrača ljudstvo tudi iz bližnje in daljnje okolice na g. kateheta, je kriva, da ga vi tako strastno napadate, preje v „Slov. Narod“, sedaj pa v „Jednakopravnosti“. Stara

reč je že, da ga blatijo liberalni listi zlasti pred volitvami — tako je bilo dosedaj, tako bode tudi v prihodnje ostalo, kar dokazuje zadnja „Jednakopravnost“.

Gospodje okoli „Jednakopravnosti“ se prav nič ne brigajo, ali pa le toliko, kolikor za lanski sneg, za-to, da je imenovana bolnica umrla brez poslednjih tolažil, ker mi dotične gospode prav dobro poznamo in vemo, da se za vero, za sv. mašo in prejemanje sv. zakramentov prav nič ne menijo. Poznamo med njimi celo nekega gospoda, ki ima pri „Jednakopravnosti“ prvo besedo, ki pa celo svojemu lastnemu otroku več mesecev ni privoščil milosti sv. krsta. Torej, gospodje, skrbite najprej pri svojcih za tolažila sv. vere!

Sedaj pa naprej! Silno vas zanima zvedeti, „kaj zakriva vse črna noč“. Nočna dejanja zasledujete ter iščete zločincev med duhovniki. „Warum in die Ferne schweifen, das Gute liegt ja doch so nah!“ „Jednakopravnost“, otrok si še! In od nekdanj so otroci radi poslušali zgodbice. Naprosi Josipa Kogovška, naj ti pove krasno zgodbico, ki jo je doživel tam blizu doma tvojega krušnega očeta pod mostom pri sv. Janezu v Idriji, ko mu je nekdo, ki pa je tvoj zvest pristaš, storil nekaj tako finega, da smo brali pozneje v „Slov. Narod“ približno to-le „Poslano“: Ker me je znani postopač na najnesramnejši način žalil, imenujem ga javno ničvrednega človeka, ki ni več sposoben zahajati v družbe, ki so ga doslej trpele.“ — Naprosi tudi junake, pripadajoče kakor ti mladi inteligenci, naj ti opišejo nočne ekspedicije nad semanjske „štante“, cestne svetilke, kakor tudi na farška stanovanja; naj ti zapojó svoje nočne „bilje“, ter naj ti povedó, kako znajo farjem zabavljati, narod buditi, (seveda ne — probujati). To so krasne zgodbice. Pridno dete rado drugim pravi, kar je lepega čulo, ko zveš, otrok, te mične zgodbice, poveš jih tudi nam, saj škandalčkov išče „Jednakopravnost“. kakor kaže zadnji broj.

„Jednakopravnost“, spodtikaš se, da je bil g. katehet isti osodepolni večer v gostilni. Mislimo, da to ni prav nič napačnega, ako si privoščiš tudi katehet po trudapolnem delu celega dné zvečer vrček piva. Ne omenjaš pa, da ga tudi pošteno plača. Molčiš o tem, ker ti je neljub spomin na kakega svojega junaka, kateheta sodnijsko preganjajo, da plača popito pivo.

Neumna si tudi še „Jednakopravnost“. Da ti katehet ni odgovoril v svojem dopisu v 129. številki „Slovenca“ na drugo notico, kjer trdiš, da je zaspal šolarsko mašo, se nam zdi popolnoma umevno, ker se mu zdi preneumno odgovarjati na tako debelo laž, katero more vrjeti le najbolj zagrizen in skrajno nerazsoden in bedast liberalac. Še celo „poredni šolarčki“ so se smejali ter se vpraševali, „kdo bo pa našega

kateheta zaprl“, temveč kdo je bil tako neumen, da je mogel zapisati tako budalost, da bi katehet zaspal šolarsko mašo, ki je še-le ob 1/8. uri.

Iz Gornje savinske doline. „Slovenec“ št. 128 piše, da so „jungovski liberalni učitelji osnovali za gorenjegrajski okraj liberalno kmetijsko zvezo“. Nam je že bilo rovanje teh gospodov davno znano in smo tudi vedeli, da se je za to društvo trudil „večni študent“ zdaj pisar pri notarju v Gornjemgradu R. Pustoslemšek. To človeče terorizira liberalne Gornjegrajske in še celo časi samega šefa piše v „Narod“ — naj nema nobene skušnje, vendar je za volitev lanske leto zvonec nosilo v Gornjemgradu.“ Neki so razkrivali to rovanje, pa „Slovenec“ je na krivem potu, če zdaj vspodbuja štajerske rodoljube! Zakaj ni raznih dopisnikov članke priobčeval, ki so razkrivali delovanje teh liberalnih stricev!

Blizu je že poldrugo leto, da je pisec teh vrst očrtal namen in pisarijo „Domovine“, ali dobil je od nekega lista pismo, češ morebiti se še poboljša itd. In zdaj vidimo! Potegnili je popolnoma z kranjskimi liberalci. Ako je na Štajerskem prišlo do teh žalostnih razmer, krivda je politika nekaterih naših, ki menijo, da se vse da lepo poravnati in verujejo vsakemu duhu. Kako dolgo pa že naši nasprotniki delujejo in kako se hlinijo — in so še pri nas ljudje, ki menijo, da so res besede njihove resnične. Toda od prvega tukajšnjega jungovskega učitelja do zadnjega so volčje v ovčji obleki. Ali niste opazili kako je odbornik učiteljske „Zaveze“ Kocbek, dajal za vino v Gornjem gradu na dan licenciranja bikov? In kako je ta gospod pobožen, če pride mej kmete — in kaj je govoril na Bledu! Ne vem zakaj smo psihologijo študirali, ako je ne vporabljamó v življenju!

Šolski nadzornik v Celju Supanek, ki živi v duhu nemškutarstva, je izdal, in to je priobčeno v Celjskega glavarstva uradnem listu nalog, naj se vse šolske knjižnice naroče na „Zvonček“. In dozdej še ne vemo, da bi kak okrajnega šolskega sveta ud ali naš „Gospodar“ zoper to protestiral! Tako-le gremo počasi pa gotovo po široki cesti zaspanosti in nebrčnosti — v liberalizem. Kje je torej naša organizacija, kje je naša zavednost, da ne bomo kupovali pri liberalnih trgovcih, da ne bomo kadar kam pridemo zahajali v liberalne krčme, ki imajo naročene liberalne liste! Kje je odločnost naših časopisov, ki bodejo po vzgledu liberalnih brez vsakega obzira nastopali po geslu: „cum omnibus pacem, adversum vitia bellum.“

S sv. Jošta nad Kranjem. Radostno zašumeli so ponosni vrhovi mogočnih lip na vršacu sv. Jošta in bujni „Živijo“-klici vzvaljevali so mirno jasno ozračje svetih gorskih višav, ko

je z grozno hladnokrvnostjo trgovska podjetja, ki jih hoče začeti. Bil je človek brez srca, divja zverina, samo brez njenega poguma in ponosa.

Ko se je zdanilo, spremil sem ga zopet na ulico, potem pa sem se napravljen vlegel na posteljo, popolnoma vpehan, saj nisem bil spal uže celih 48 ur.

Ko sem se zbudil, stala je mati bleda in težke sape poleg postelje. Zdelo se mi je, da sem moral imeti prav težke sanje in tresel sem se, mi je li morda ušla moja osodepolna skrivnost. Temu, hvala Bogu! ni bilo tako, toliko sem bil povedal, da si je lahko mislila, da nekaj vem, pa vendar ne toliko, da bi bila izvedela, kaj da vem. Govoril sem o nedolžnosti bratovi, kakor o gotovej in dognani stvari; razgovarjal sem se s pravim morilcem tekmeča bratovega, ne da bi bil povedal, odkod imam to prepričanje, kdo je zločinec, kje in kako sem ga spoznal. Mati mi je torej dajala vprašanja, katerim nisem niti mogel, niti smel odgovarjati. Jezna radi mojega molčanja, obsula me je z najnezaslužnejšimi in najgrenkejšimi očitanji, vrgla se je na tla in rotila me s solzami, naj jej vrnem njenega ljubljence. Oprostita me opisovanja tega boja, ki je bil sicer krajši, a mnogo huji od prvega.

K sreči prišel je zraven nadškof in mati si je štela v svojo dolžnost, da naju je pustila sama.

Povedal sem mu, kar se je bilo zgodilo od prejšnjega večera sem; poslušal me je solznih očij, tolažil me in kreščal. Ko pa je potem držal mojo roko v svoji, vzkliknil je: Hvala Bogu, moj sin, vročnico imate! Bog, ki vé ceniti velikost Vašega žrtvovanja, Vam pošilja to telesno bolezen, da Vas odtegne za nekaj časa trpljenju duševnemu. Od sedaj niste več odgovorni za besede, ki Vam utegnejo uiti, odgovoren sem jaz, kateremu ste zaupali svojo tajnost in ker se sami ne morete čuvati, prevzame Vaš škof to skrb.“

In res, pobožni prelat ves teden, ki sem ga preležal v nezavesti; ni šel ne po noči ne po dnevi od moje postelje in nikogar ni pustil v sobo, niti matere. Ko sem se zopet zavedel, bil sem tako slab, da skorej nisem mogel več trpeti, tako, da ko je prišel nesrečni dan obešenja...

„Kaj!“ zakliče John, „dan obešenja?“ Ali je bil Vaš brat obsojen?“

„Obesili so ga! Zvezanega so obesili, kot plemiča, ki je izgubil svoje plemstvo. Ko je še živel, prelomil je rabelj pred njegovimi očmi meč njegov in raztrgal grbe naše rodbine!“

Pri teh besedah sem poln občudovanja pogledal o. Franciška in zdelo se mi je, da vidim v lepih njegovih belih laseh krono s kakoršno obdajamo glave svetnikov. John pa je padel pred njega na kolena, prijel ga za roke in jih božjastno stiskal v svojih.

Ko smo se vsi trije nekoliko pomirili, začel je o. Francišek sopet svojo povest:

„Ko je napočil osodepolni dan obešenja, prebila sva ga, škof in jaz namrač, na kolenih in molila molitve za umirajoče.“

„In mati Vaša“ pravi John.

„Mati ni dolgo trpela; teden dnij pozneje zjednila se je zopet s svojim ljubljencem. Rajske veselje sijalo jej je iz njenih umirajočih očij, ko jih je povzdignila proti nebesom, prepričana, da tam zopet najde svojega sinu. Potem je poklicala mene, katerega od onega časa ni hotela več videti, stisnila me je s svojimi koščeni rokami v naročje, me obsipala z ljubeznjivimi besedami in solzami, imenovala me svojega svetnika, svojega blaženca, svojega mučenika in ko jo je blagoslovil škof, zahtevala je, naj jo še jaz.“

„Pa pravili ste nam“, dejal sem jaz, da bi o. Franciška odvrnil od tega zanj tako žalostnega spomina, „da se je Vašemu bratu povrnil stan in povrnila čast; ali se je nazadnje vendar-le pokazala njegova nedolžnost?“

„Bog mi je skazal to milost, sicer bi ne bil tako star. Ko bi stvar ne bila znana uže štirideset let, kako bi jo li bil danes Vama mogel praviti jaz, spovednik?“

so v nedeljo krog 9. ure dohajali udje in gosti vrle „Glasbene Matice“ iz Ljubljane.

To je bilo zopet življenje, vrvenje in šumenje, na teh sicer v sladkem rajskem miru tiho sanjajočih pogorskih tleh! Kako tudi ne? V teh prijaznih gorskih višavah, na tem blagodejnem srcu in ozračju naše mile Gorenjske, kdo bi pač ne bil vesel, kdo ne bi ukal in ve selo prepeval, sosebo v sodružbi in krogu tako vrlih dobrodošlih gostov, kakor je ravno naša vzorna „Glasbena Matica“. Saj bi že jaz sedaj po preteku skoraj tedna dni samega veselja pozabil preiti na vsaj površni program, kate remu so se dragi nam gostje od točke do točke precizno odzvali. Torej poskusil bodem v svoji površnosti kolikor mogoče — površen biti.

Večina gostov — blizo 40 oseb zapustila je že prišedši z jutranjim vlakom postajo Kranj, ter od tu po priložnej, zato pa tudi nekoliko oddaljeneji poti, kakor je ona, ki pelje iz Rakovce, oziroma s postaje sv. Jošta, krenila v veseli družbi proti sv. Joštu. Ko so se, dospевši krog 9. ure vrh gore, nekoliko oddahnili in od pota spočili, zbrali so se krog 10. ure v prijazni cerkvi k sv. maši, katero je daroval č. g. c. kapucin iz Škofje Loke, (Žali Bog ime sem pozabil.) Komu, kdor je bil navzoč pri tej sv. maši, ne bodo ostali jedrnati, milodoneči odmevi, umestnega, zares divnega, a pri tem tako domače, sladko vbranega petja tako vrlih, izvež banih pevcev mojstrov, kot se je izkazala ravno to nedeljo vrla „Glasbena Matica“, komu ne bodo ostali, vprašam, ti odmevi globoko v srcu vdolbljeni?

Po sv. maši so se razšli in razdelili gostje v posamezne večje grupe. Eni občudovali so iz raznih točk hriba zares krasan in neopisen razgled po celi širni mili Gorenjski, drugi divili so se in teh je bilo največ sedé in leže po vonjavi gorski travi zadaj za cerkvijo nad veličastnim pogledom na skupino proti nebu kipečih Karavank, katere so se pa proti poldnevu prevlekale s neprozornim pajčalonom sivomračnih meglj. In vsi zreli in še ne dozoreli dovtipi, vsi sladki in mični nasmehi in posmehi in vse radostne in mile rajske pesmice, s katerimi so jim ljubi in je občudujoči gostje hoteli zjasniti mračno čelo, vse, vse je bilo zaman, za nedeljo bile so neizprosne te poredne, te nagajive Karavanke. Posebno ta zobasti in razrušeni Storžič, z njegovim sosedom Grintovcem, le ta dva stana tako černo in kisló gledala, da smo jima kaj radi fige pokazali, ter sedli za mizo, — seveda bilo je tudi že skrajni čas za lačne želoččke in suha grla, ker nas je čakal, okusen in dober obed, kar gre seveda zahvala našemu očetu mežnarju oziroma njegovi sestri.

Da so se pa pri obedu in pri tako veliki množici došlih gostov vsi lačni nasitili in vsi žejni napojili brez posebnega in dolgega čakanja, to pa priznati moramo gosp. vodji in prof. Hubadu v posebno uslugo in priznanje in po pravici rečeno, bojim se, da je gospod vodja morda sam pomanjkanja trpel, tako neumorno in pridno je delal in gledal za točni red obeda, po vseh jedilnih mizah. Po obedu zapeli so gostje in sicer mešani zbor pred cerkvijo: „Nazaj v planinski raj“, „Kukovica“, „Na planine“ in še nekaj drugih milih pesmic, katerih imena pa sem že pozabil. Ali mar hočem tu zopet hvalo in slavo peti tem našim vrlim pevcem? Ne! vsaj jih vsakdo bolje pozna, kot jaz, ki sem jih tedaj prvokrat slišal. Ali pozabiti pa ne morem izbornega baritona g. Zaveršana in njegov solo:

Ohrani Bog te v cvetju
Planinska roža ti.

Kaj ne, to pač mi morate priznati, da njemu ni kmalu kdo enak v njegovem krepkem, čvrstem, a vendar tako čistem milem glasu?

Škoda, da se je kmalu nato jelo k dežju pripravljati, sicer bi gostje gotovo še dlje časa poostali vrh prijaznih vršacev. Tako pa, razšli so se kmalu proti domu, to se pravi najprvo v Kranj na vrt g. P. Mayerja, kjer so mej petjem in mejsebojno zabavo čakali, da jih večerni vlak popelje zopet nazaj „z višave gorske, v doline tihe“.

Omenjati moram, da so prišli tudi iz raznih krajev Gorenjske za „Glasbena Matica“ vneti

gostje, naše vrle pevke in pevce pozdravit in poslušat. Celo gospa Hafner-jeva s hčerko prišla je iz Železnikov že v predvečer na goro in ostala do zadnjega mej ljubimi radostnimi gosti, Kranj pa, kakor običajno, imel je tudi tu svoj „Extra Wuršt“, kajti razun pisatelja teh vrstic, (ki pa tudi ni Kranjec), potem g. prof. Poljanca in nekaj dijakov ni bilo ne žive duše na Joštu. Žalostno, zares žalosten znak to bratoljubja, vsaj je vendar v Kranju, če se ne motim krog 20 članov „Matice“.

Odšli ste nam mili gostje in udje vzorne „Glasbene Matice“, odšli že davno, toda Vaš spomin, sladki spomin, v katerem odmeva mila struna Vaših mičnih, izurjenih pesmic, ta spoznam živi in odmeva globoko v srcu, Vam udanih bratoljubov, ki vam tem potom kličejo: „Da se kmalu zopet vidimo!“

Franc Zagorski.

Politiški pregled.

Deželni zbori so sklicani za dne 17. junija na zopetno zasedanje.

Državno posojilo za investicijske namene. Štiriodstotna kronska renta se vzame pri poštni hranilnici, pri Rothschildovi bančni hiši, pri zemljskokreditnem zavodu in pri kreditnem zavodu. 125 milijonska kronska renta preide v državno upravo po kurzu 94%. Nadaljnih 125 milijonov na operacijo za denarne potrebe prihodnjega leta Delež državne uprave od dohodka se od konsorcija določi po dogovorih.

Potrjeni zakoni. Uradni dunajski list „Wiener Zeitung“ je objavil v svoji sobotni številki od Nj. Veličanstva presv. cesarja potrjeni zakon o investicijah. S tem je torej zidanje Bohinjske in drugih železnic v zadnji instanci dobilo svoje potrjenje in vlada bo skrbela, da se z zidanjem železnic čim preje prične. Finančni minister je poskrbel tudi že za denar tako, da se bo v kratkem času širom naše dežele začelo delati ter da se gotovo če ne prej pa vsaj do postavno določenega časa sezida Bohinjska železnica. Za progó med Trstom in Gorico se že pridno delajo podrobni načrti in ne bode dolgo trajalo da se izvrši tudi politični obhod po tej progí. Isti uradni list prijavlja tudi potrjeni zakon o sirotinskih blagajnah.

Potrjeni zakoni. Njega Veličanstvo cesar je podelil zakonoma o vodnih zgradbah in uravnavi rek najvišjo sankcijo.

V nagodbeni odsek je poslal „Slovanski Centrum“ gg. Povšeta in Barwinskega, odsek se je že sestavil in si volil viteza Javorskega za načelnika, gospoda Povšeta za podnačelnika. Znano je, da zahteva poslanec Povše višjo kvoto, kakor jo vlada predlaga t. j. 34:3% namreč 36%. Da bi se mu le posrečilo svoji zahtevi tudi ve čino pridobiti.

Nemiri v Albaniji. Albanci, podložniki Turčije, nočejo več plačevati davkov in nobena oblast se jih ne upa k temu siliti. Vzrok te bojazni pred Albanci je, da so izborni oboroženi in da je vsa Italija kakor preplavljena z orožjem. Šele nedavno so dobili po morju novo zalogo rušk. Sumi se, da so jim jih poslali Italijani.

Bolgarski ministri na zatožni klopi. Bolgarsko sobranje je te dni s 66 od 69 oddanih glasov, torej skoro soglasno, pritrdilo predlogu, da se pozovejo člani bivšega ministerstva Ivančeva na zatožno klop. Obtožba se glasi na kršenje ustave z nakupom starih železniških vozov brez nabavnega razpisa ter s prekoračenjem dovoljenega kredita.

Protestantski sodniki proti Grassmannu. Državno sodišče je zavrnilo pritožbo Grassmannovo proti konfiskaciji njegove „morale“ in njegovega psovanja sv. Alfonza Liguorija in potrdilo prvotno rzsodbo, s katero se Grassmannova lažnjiva brošura uniči. „Gorenjec“ tega ne bo povedal.

Vojna v Južni Afriki. Soproga burskega generala Bothe je dospela v Evropo in name-rava naravnost v London, potem šele na Holandsko in v Belgijo. Ne ve se za gotovo, ali je prišla gospa s kakim naročilom od strani Burov v Evropo, ali pa bo iz lastnega nagiba posredo-

vala za mir. Buri so dosegli v zadnjem času zopet več zmag. Angleška spodnja zbornica je dovolila zopet 380 milijonov frankov za Južno Afriko, v nadi, da se vojna kmalu konča in da bo torej večji del te svote služil za prevažanje angleške vojske v domovino. Lord Kitchener, angleški vojskovodja, pa temu nasproti zahteva še 30.000 novih vojakov.

Domače novice.

„Krščanska ženska zveza“ je imela v torek v veliki dvorani „Katol. Doma“ mnogoštevilno obiskan shod, na katerem je prav lepo in navduševalno govorila o nadvojvodu Franu Ferdinandu in njegovem prevzetju protektorata nad katoliškim šolskim društvom gospa Marija Druškovičeva. Ob vsestranskem pritrjevanju krščanskih dam, je odlična gospa povdarjala, da imamo v našem prestolonasledniku tako odločnega zaščitnika katoliškega šolstva, to daje nam, od zaničevanja in preganjanja izmučenim katoličanom, novega poguma! Govornica je predlagala, da po zgledu dunajske in štajerske krščanske ženske zveze tudi ljubljanska odpošlje Nj. c. kr. Visokosti izjavo udanosti in zahvalnosti za ta plemeniti čin. Izjava se glasi: Vaša c. kr. visokost! Prejasni gospod nadvojvoda! Novoustanovljena „Krščanska ženska zveza“ v Ljubljani dovoljuje si najudaneje prositi: Vaša c. kr. visokost blagovoli sprejeti izraz najglobočjega spoštovanja in najiskrenejše zahvale za izredno milost, s katero ste Vaša c. kr. visokost blagovoli sprejeti zavetništvo dunajskega katoliškega šolskega društva. Ta velikodušni korak Vaše c. kr. visokosti je napolnil s pogumom in veseljem vse dobromisleče Avstrijce in je Vaše c. kr. visokosti vzvišeno osebo tudi našemu slovenskemu ljudstvu izredno omilil. Podkrepljene s tem junaškim činom zagotavljamo tudi me, da hočemo — kakor imenovano društvo — v patriotskem in verskem duhu delati in Boga prositi: Bog vsemogočni čuvaj in blagoslavljalj Vašo c. kr. Visokost in celo prejasno habsburško hišo! V imenu „Kršč. ženske zveze“ v Ljubljani. Uršula Souvanova, predsednica. Navzočo izjavo, prečitano najprvo v nemškem izvorniku in za tem v slovenskem prevodu, so dame stoje poslušale in ob koncu živahno aklamirale. Z „živio“ in „slava“ klici prejasnemu nadvojvodu, presvetlemu cesarju in sv. očetu, se je završilo lepo zborovanje.

Sprejem v ljubljansko občinsko zvezo. V seji obč. sveta dne 11. junija je bil na vrsti sprejem v ljubljansko občinsko zvezo. Poročevalec je bil županov namestnik magistratni svetnik g. Vončina. Dočim ima stari domovinski zakon točko, po kateri je občini na prosto voljo dane sprejeti v občinsko zvezo kogar ona hoče, in tirjati od njega pristojbino, določa novi domovinski zakon, da občina ne sme odreči domovinske pravice tistemu, ki je kot polnoletni državlján najmanj 10 let prostovoljno brez pre-stanka bival v občini in ni užival preskrbe ubogih ter je bil pošten. Mestnemu magistratu je bilo izročeni 576 tozadevnih prošenj, od katerih jih je bilo ugodno rešenih 556.

Nekaj o Vsenemcih, s katerimi so zvezani slovenski liberalci. Izdajalski Vsenemci neprenehoma napadajo po svojih listih katoliško duhovščino, sv. spoved in sv. Alfonza Liguorija, ki je spisal knjigo za duhovnike, kako morajo ravnati v spovednici z različnimi grešniki. To seveda ni po godu tem ljudem, ki so odpadli od katoliške cerkve in tudi prej niso nikoli hodili k spovedi. Z vso divjo besnostjo napadajo duhovnike, hotéč jih očrniti pred ljudstvom kot največje nečistnike in pohujševalce. — Res je, da je v vsakem stanu nekaj takih, ki so npravno grešili, torej tudi v duhovniškem. Toda ti so pomilovanja vredni in kako malo je število teh, ki so padli nasproti velikemu številu onih, katerim tudi najhujši nasprotniki ničesar očitati ne morejo. In zakaj ti „pročodrimovci“ v svojih glasilih ne kažejo ljudstvu nebrojno število svetnikov, ne popisujejo onih redovnikov in redovnic, ki vse svoje življenje in svoje zdravje žrtvujejo le bližnjemu? Zgodovina nam javlja vsa stoletja

imena teh krščanskih junakov. Toda obrnimo ost in poglejmo le pravno stanje onih, katere Vsenemci tako rekoč „po božje“ časte: Luter je dovolil deželnemu grofu Filipu Heškemu vzeti v zakon 2 ženi, da bi bolj podpiral razširjanje protestantizma. Luter, ki je kot menih obljubil vedno devištvo, je ušel iz samostana in se poročil z neko tudi iz samostana ubeglo redovnico. Protestantški zgodovinar Cobbet pravi v svoji zgodovini o veri protestantovski: „Nikoli ni videl svet v enem in istem stoletju toliko zavrženi ljudi, kakoršni so bili Luter, Zvingli in Kalvin. Edina točka, v kateri so vsi soglašali je bila ta, da so vsi trdili, da so dobra dela nepotrebna, kar so tudi natanko vsi uvaževali. O Lutru smo že zgoraj povedali, da se je poročil z ubeglo redovnico. Kalvinu so dokazali mnogo protinaravnih pregreh zoper šest božjo zapoved. Zvingli je priznal očitno in v pričo svojega škofa, da se je več let že udajal raznim pohotnim strastem in nasladnostnim in da se hoče oženiti, da pride zopet v pravi tir. Henrik VIII., ki je bil začetnik anglikanske cerkve in preganjalec katoličanstva, je imel 6 žena, katere je pustil druga za drugo, ko se jih je naveličal, obglaviti. Nič boljša ni bila njegova nezakonska hči Elizabeta.“ Tako piše protestantski zgodovinar, o katerem ne more nihče trditi, da je „klerikalec“. Znani so Lutrovi „omizni govori“ ki so se ohranili, a nekateri so taki, da nas je sram jih za pisati. Navesti hočemo samo „molitev“ pred jedjo, katero je spisal Luter. Glasi se tako-le: „Bog pripravi nam v svoji dobroti obleke, klobukov, kapuce in plašča, debelih telet, koz, volov, živine, obilo žena, pa malo otrok. Dobro jesti in dobro piti je edino sredstvo, ki nas more osrečiti.“ Poslušajmo, kako so ti reformatorji častili drug drugega. In vendar so se med seboj najbolje poznali. Kalvin pravi o Lutru: „On je pravcati grešnik, poln pregreh in poželjivosti.“ Zvingli piše o Lutru: „Ako berem kak Lutrov spis, zdi se mi, da slišim godrnjati svinjo, ki povsodi povohava cvetlice lepega vrta, z isto nesramnostjo govori tudi Luter o Bogu in o svetih rečeh.“ — Priobčili smo ta dopis radi tega, da spoznajo cenjeni čitatelji „Slovenskega Lista“, kdo so Vsenemci in kake može časte kot svoje vzore. In s temi ljudmi, ki nimajo nikakega sramu, se družijo v državnem zboru liberalni Slovenci, njim na čelu dr. Tavčar, zato da škodujejo slovenskemu narodu in ubogemu kmetu. — Ali se ne bo vse, kar je poštenega obrnilo od liberalne klike slovenske?

Važni imenovanji. Njegovo Veličanstvo cesar je imenoval ravnatelja tukajšnjega učiteljskega g. Frančiška Hubada dež. šolskim nadzornikom za Kranjsko. Ravnateljem tukajšnjega moškega in ženskega učiteljskega je imenovan profesor na tukajšnji višji realki g. Fr. Levec.

Drobne stvari iz Idrije. Delavnost in skrb je v naši mestni občini tako velikanska, da do današnjega dne ni župan postavil še na dnevni red, da bi se sprejeli v občinsko zvezo oni, ki so pravilno prosili in zakonito utemeljili svoje prošnje za domovinsko pravico v Idriji. In taki ljudje drugim očitajo zanikarnost v izpolnjevanju dolžnosti! — Kjer je bilo nekdanje skladišče desk in druge ropotije, jeli so zazidavati praznine med starimi stebri, katere je zob časa že precej oglodal. Pravijo, da se na ta način najceneje delajo rudarska stanovanja. Še hitreje bi bilo delo izvršeno, ako bi se kar z dilami obilo in ometalo. Ako kak rudar kaj novega zida, veljajo strogi predpisi, da streha ne sme biti krita z lesenim škodljivimi. Radovedni smo, ali bo to veljalo tudi pri teh novih rudarskih hišah, ali bode obveljala in obstala stara lesena streha. — Realka je neki že potrjena. Dobro! Mi pa ostnemo še vedno teh mislij, da bi bila umestnejša gimnazija, ako je že kaka srednja šola. Za gimnazijo pa nismo in nismo bili nikakor „iz strastnega političnega nasprotstva“ do liberalcev, marveč popolnoma „iz stvarnih ozirov“, katere smo dosti jasno dostikrat povdarjali in katerih še nihče ni ovrigel, najmanj pa „Jednakopravnost“, dasi je precej gostobesedna. — Občinski svetovalec Šepetavec je obil in ometal svoj „muzej“, da bode imela nova realka lepši vis-à-vis. — Ker je bil tak boj, kaj je primernejše za Idrijo,

gimnazija ali realka, trdil je nekdo, da so klerikalci zato za gimnazijo, ker so profesorji na gimnaziji klerikalci, liberalci pa za realko, ker so profesorji na realki liberalci. Potem ima „Jednakopravnost“ prav, ako pravi, da bode z vraslo realko poginil klerikalizem — ki je pa bil sicer že večkrat za mrtvega razklican.

Preuredba južnega kolod. ora v Ljubljani. Komisija je odobrila splošni načrt, katerega je o preuredbi južnega kolodvora predložila južna železnica. Sedaj se bodo pričeli izdelovati podrobni načrti in prihodnje leto se bode pričelo s preureditvijo, kar bode veljalo šest milijonov kron. Kolodvor bode imel tri dele, jeden del bode določen osebnemu, drugi tovrstnemu prometu, tretji oddelek bode določen sestavljanju vlakov. Ta oddelek bode pomaknjen do tretje stražnice za Selo. Poleg bode oddelek za tovrstni promet in železnični vozovi bodo zapeljivali lahko v skladišča, ki bodo na severni strani kolodvora. Dovoz se napravi iz Travniških ulic. Tovorna cesta se pomakne do Žabkarjeve tovarne. Sedanje glavno kolodvorsko poslopje se bode porabilo za stanovanja železniških uslužbencev in za brzojavni in poštni urad. Ob Reseljevi cesti se sezida lepo, obširno kolodvorsko poslopje, dolgo 160 m in s štirimi pokritimi peroni, ki bodo po 200 m dolgi in po 9 m široki. K prvemu bode pristop iz čakalnic, k ostalim pa bodo imeli dohod iz podzemeljskih hodnikov. Za brzovozno blago se bode sezidalo posebno poslopje tik Dunajske ceste. Preko Dunajske ceste bodo vozili le prihajajoči in odhajajoči vlaki, a za pešce bo preko železnice napravljena velika brv, da tudi ti vlaki ne bodo mogli ovirati osebnega prometa. Ves kolodvor bode skoro 3 klm. dolg.

Krščanska ženska zveza v Ljubljani se je udeležila procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Mnogo odličnih dam je to pot pokazalo, da se ne boji javno pokazati svojega krščanskega prepričanja. Želeti in upati je, da bo ta pojav verskega izpoznavanja dobrodejno vplival tudi na druge, ki doslej niso imeli volje in poguma javno se pokazati, in konečno morda tudi na — gospode, katerih bi bilo ob takih prilikah tudi želeti, da se pokažejo. Kje so časi čvrstega in bujnega verskega življenja, ko se v krogih inteligence in kapitala ni smatralo za poniževalno — ne le oficijelno — ampak iz zasebnega nagiba iti za procesijo? Veliko, z zlatom bogato obloženo bandero stolne cerkve na primer so dali napraviti sami ljubljanski trgovci; pa niso samo izza vogla gledali nanj, ampak — korakali za njim. Kot spomin na to gre za njim sedaj samo še trgovska šola. Za procesijo iti se danes prepušča večinoma le priprostemu ljudstvu. Verne žene naj — kakor navadno povsod, kjer se gre za dobro stvar — korakajo tudi sedaj naprej na potu prenovljenja naše z verskim indiferentizmom prepojene družbe!

„Gospodarska zveza“ in „Slov. Narod“. „Slov. Narod“ je zopet pokazal, kako resen in upoštevanja vreden list da je. Prejšnji teden je pisal najprej v dolgem članku, da dela „Gosp. Zveza“ velikanske dobičke. Izguba je po mnenju tega članka izkazana v bilanci le zato, da se dobi podpora od vlade. Nekaj dni zatem je pa prinesel zopet dolg uvodni članek, v katerem dokazuje, da ima „Gosp. Zveza“ velikanske izgube, da je falitna in da bo vse propadlo. — Vsak pameten čitatelj, katerega razum je vsaj za pol stopinje boljši nego razum navadnih liberalcev, je moral pač že iz tega spoznati, da oboje ne more biti res, in da se je „Narod“ vsaj enkrat zlagal. Po naših mislih se je zlagal oba-krat. „Gosp. Zveza“ nima ne velikanskih izgub ne velikanskih dobičkov, ampak počasi napreduje, kolikor se da v sedanjih razmerah Ker pa imamo mi že dalj časa dvomljivo čast, da poznamo liberalno „inteligenco“, smo prepričani, da so „Narodovci“ svojemu glasilu verjeli — obe laži!

Naši poslanci pri delu. V državnem zboru je poslanec dr. Žitnik predlagal resolucijo: „Visoka c. kr. vlada se pozivlje, naj vse potrebno ukrene, da se čim preje prične osuševanje ljubljanskega barja“. Govoril je dalje za uravnavo Pivke in cirkniškega jezera, za uravnavo Vipavščice, kamniške Bistrice, Sore in Račne ter Krke, govoril je za vo-

dovode na Krasu in Subi Krajini. Poslanec Pogačnik in tovariši so vložili nujni predlog, naj bi država izdatno pomagala pogorelcem v Kropi. Poslanec Pfeifer in tovariši so nujno predlagali, naj država dovoli potrebno podporo posestnikom občine Črešnjevca v črnomaljskem okraju, katerim je 27. maja toča naredila veliko škodo na polju in v vinogradih. V avstrijski delegaciji je delegat dr. Šusteršič na skupnega drž. fin. ministra vložil interpelacijo zaradi konkurence, ki jo delata bosanska živina in les južnim deželam, posebno Kranjski. Bosanska vlada naj torej primerno zviša ceno domačemu lesu in omeji konkurenco. Delegat dr. Šusteršič je na vojnega ministra vložil utemeljeno interpelacijo, zakaj vojna uprava na tujem kupuje svinec, ko ga doma dobi po isti ali še nižji ceni. Dr. Šusteršič je v delegaciji vložil interpelacijo na vojnega ministra, naj se posestnikom v Dobcu in Bezuljaku dovoli primerna odškodnina za vojaško stališče. Dalje so se naši poslanci vneto potegovali, da se zveže naša dežela z železnicami.

Porotne obravnave v Ljubljani so se vršile ta teden. Dne 10. t. m. je stal pred porotniki 35 letni tesar Mat. Por iz Konič obtožen uboja. Bil je oproščen. Zagovarjal ga je dr. Brejc. 33-letna dekla Marijana Kisovec iz Podobena je radi detomora dobila 3½ leta težke ječe. Dne 11. junija je bil 22letni hlapec Martin Dolenc iz Pungarta tožen radi nasilstva, oproščen; 39letna prodajalka črevljev Marija Kern iz Ljubljane pa je bila radi poneverjenja in goljufije obsojena na 4 leta ječe. Dne 12. junija sta bila oproščena 54letni lovec Jurij Učar iz Homca in 39letni posestnik Franc Kanc tožena radi goljufije; 13. junija je 21letni Anton Kuralt, hlapec iz Godešč dobil radi uboja 4 leta ječe. V četrtek je bil obsojen Matevž Mauser iz Notranje Gorice radi uboja na 3 leta težke ječe. Dne 14. junija je bil pred porotniki odgovorni urednik „Slov. Naroda“ Jož Noll radi razžaljenja časti po §§ 7, 5, 488, 491, 483 drž. zak. Tožitelj je bil gosp. dr. Janko Brejc.

Smrtna kosa. Umril je v Ljubljani bogoslovec Fr. Dobnikar po dolgotrajnem bolehanju. Bil je rajni jako spreten risar. „Slov. kršč. soc. zvezi“ je brezplačno narisal platnice za doktor Krekov „Socijalizem“. Sodeloval je mnogo pri „Dom in Svetu“. Svetila mu večna luč.

Imenovan je g. M. U. dr. Iv. Zajec volonterjem v dež. bolnici.

Ljubljanski „Prater“ bode preložen. V obč. svetu se je sklenilo, da se to igrišče premesti na oni trikot, na katerem je imel svoje predstave cirkus Barnum in Bailey. Dotični trikot se primerno nasuje, pa tudi nekaj nasadov se ondi napravi.

Samoslovenske ulične napise v Ljubljani odstranjujejo raz ljubljanskih voglov in jih nadomeščajo s slovensko-nemškimi napisi.

Osebnosti. Davčni kontrolor v Ribnici g. F. Modrijan, pride za oficijala v Črnomelj. — Konceptni praktikant g. A. Guzelj je premeščen iz Logatca v Kočevje.

Vlak je povozil dne 7. t. m. na progi med Trbovljami in Zagorjem 68letno Terezijo Baloh. Stroj jo je zadel tako nesrečno, da ji je polomil obe nogi in levo roko.

Požari v ljubljanski okolici. Policija v Ljubljani je aretirala nekega natakarka imenom Fleischmann, katerega ima na sumu da je podtikal ogenj po ljubljanski okolici, kjer je gorelo zadnje čase.

V Kočevju je umrl tamošnji dekan Josip Kresse. Pokojnik je bil rojen leta 1837.

Troški za vodovod v Novem Mestu so proračunjeni na 310.000 K. Dela so že oddana in čakajo le na potrjenja od strani ministerstva. Vodovod se še letos izroči svojemu namenu.

Slovenski arhitekt na Kitajskem. Dosedanji asistent prof. Gruberja na tehnični visoki šoli na Dunaju, g. Ivan Jager, rojen kranjski Slovenec, je dobil poverjenje za vodstvo arhitektoničnih del pri zidanju projektiranega avstro-ogerskega poslaniškega poslopja v Pekinu. Gosp. Jager se je 3. junija t. l. ukrcal v Trstu ter pride 25. julija v Pekin, kjer ostane okoli dve leti.

Strašna nevihta je razsajala dne 4. t. m. na Skaručini nad Ljubljano; vihar je poleg visoka lepa žita, ruval iz zemlje stara močna drevesa in prevračal kozolce.

Pri dolenjski železnici na Kranjskem se je lansko leto zvišal dohodek pri osebnem prometu za 11.528 kron, pri tovornem prometu za 24.521 kron, pri prtljagi za 1272 kron, pri vojaškem prometu za 286 kron. Vsi dohodki so v preteklem letu znašali 1.288.651 kron, za 39.644 kron več kakor prejšnje leto, izdatki pa so znašali 747.506 kron, za 54.073 kron manj nego l. 1899. Prebitka je 541.144 kron.

Divjaka pred mariborskimi porotniki. V sredo se je pričela pred mariborskimi porotniki obravnava proti 40letnemu viničarju Franc Bratuši in njegovi 50letni ženi Mariji, ki sta svojo 12letno hčerko Ivano zadavila, spekla mrtvo truplo in potem svojega otroka — pojedla. Z nožem sta spečeno truplo razrezala na petero kosov. Bratuša je povedal, da je bral v povestih o Indijancih, da divjaki jedo človeško meso in je ta vzgled posnemal, ker je bil — lačen. Umril je dekle, ker je iz strahu pred kaznijo ni bilo več dnij domov, a ko jo je dobil, bila je tako slabotna, da se je bal za njo plačevati bolniške stroške. V hiši Bratuševi so se res našle ogledane kosti umorjenega otroka. Žena Bratuševa je tajila. — Bratuša je bil obsojen na smrt, žena njegova pa na tri leta težke ječe.

V Slov. Gradcu je prodal g. Avgust Günther svojo hišo in gostilno slovenski zadrugi. Nemci ne vedo, na koga bi se bolj jezili ali na Güntherja ali na zadrugo. Pomagalo pa ne bo nič, naj se jezijo na kogarkoli.

Druga žrtev požara v Kropi. Požar v Kropi zahteval je še drugo žrtev. Lorenc Magušar, star 78 let, je šel v soboto 8. t. m. z delavci v visoko kroparsko goro, kjer so pripravljali in dričali les za strehe njegovemu sinu Juriju, vulgo bogati Jurij. Dolga smreka ga je z vrhom tako močno oplazila, da je starček odletel v grmovje in obležal med drevjem nezavesten. Sprejel je v gozdu sveto olje in papežev blagoslov, na kar so ga nesli v rjuhah v njegovo hišo, kjer je izdihnil po kratkem trpljenju svojo dušo.

Katol. politični društvi ste se ustanovili v Slov. Bistrici na Štajarskem in v Bovcu na Goriškem. Na ustanovnem shodu v Slov. Bistrici je govoril tudi poslanec Vencajz.

Notar v Šoštanju je postal gosp. Vinko Kolšek, dosedaj notar v Ložu na Kranjskem. Svojo službo nastopi dne 16. t. m.

Iz Kranja. V mračnem podstrešju neke hiše mesta Kranj leži 80 let stara vdova že 3 leta na bolniški postelji za neozdravljivo boleznijo; vsled hudega udarca bridke osode njenih družinskih razmer boreč se s skrajno silo bede in revščine skuša že skozi vsa 3 leta prenašati in pretrpeti s pravo, vzorno mučeniško potrpežljivostjo ono brezmejno pomanjkanje in trpljenje, katerega globino mora zmeriti le mehkočutno srce človekoljubja. Do sedaj podpirala je to zapuščeno siroto gmotno in z nabiranjem milosrčnih darov gospica učiteljica iz Šmartna; ta blaga duša s sodelovanjem 12letne sirote — brez očeta in matere — katero je omenjena vdova pred leti k sebi vzela, preprečila je skrajno katastrofo obupni starki, koji je celo njej pristopna občina Poljanska, vkljub priprošnji g. Šavnika kot župana kranjskega mesta, odrekla prepotrebno podporo. Milosrčni meščani mesta Kranja in vsi katerim bije sočutno srce za svojega trpečega, onemoglega bližnjega, do Vas se obrača podpisani v imenu prizadete sirote s ponižno prošnjo, da vsak po svoji moči pokloni mali dar, človekoljubju na oltar, za vsako še tako malo podporo, bodisi v živelju ali denarju, kličem Vam v imenu omenjene: „Bog Vam plati tisočerkokrat! Darove in podporo sprejema gospica Emilija Jurman, učiteljica v Šmartnem pri Kranju, istakotako gosp. Karol Florjan, knjigar v Kranju, pri katerima se izve tudi ime nesrečne vdove. — Kranj, 13. junija 1901. Franjo Pirc, c. in kr. ognjičar, začasno v rezervi.

Kopanje starih grobov v Kranju. Pod nadzorstvom gosp. Jožefa Scombathy-a, custos

na dunajskem historičnem muzeju, pričeli so v sredo dopoldne. izkopavati stare grobove na občinskem svetu poleg Paušlerjevega mlina v Kranju. Prvi dan našlo se je le nekoliko kostij najbrže otročje čepine. A danes t. j. četrtek našlo se je do sedaj, ko te vrstice pišem že štiri grobove, iz katerih so dve še popolnoma ohranjene kosti že vzeli, iz dveh jih pa ravno sedaj še izkopljujejo. Najdena koščena trupla, so trupla naših starih Slovanov in sicer iz-za ljudskega preseljevanja t. j. krog l. 430. po Kr. Ena trupla leže komaj $\frac{3}{4}$ m pod zemljo, med tem, ko se druga nahajajo še čez 1.25 m globoko v zemlji. Obrazi mrličev obrnjeni so proti jugovzhodu. Posebnih vrednosti se do sedaj še ni našlo, razun obročkov za ušesa in sicer bronaste in železne.

Požigalca v Dobrunji so baje prejeli. Trdi se, da je požigalec 11letni deček Fr. Pintar iz Dobrunj. Priznal je, da je zažgal pasjo lopo v jezi, ker ga je pes ugriznil. Da je tudi drugih požarov on kriv, se sumi, ker je bil Pintar pri vseh dotičnih posestnikih že v službi kot pastir.

Drobne novice. Maturo bode delala na ljubljanski gimnaziji tudi neka gospodična. — Petindvajsetletnico bode praznovalo meseca avgusta t. l. škofjeloško gasilno društvo. — Samomor. Gostilničar „pod skalco“ Fran Kovač v Ljubljani se je minuli teden obesil. — Iz Št. Štefana pri Brezjah (Koroško) se poroča dne 9. jun.: Ob 8. uri 30. min. zvečer smo čutili močan in nagli potresni sunek od zahoda, da se je hiša nevarno stresla. Vender škode ni napravil potres tukaj nobene.

Deželni zbor istrski. Brzjav je prinesel presenečenje, da se deželni zbor istrski, ki je sklican na 20. t. m., tudi letos ne snide v Poreču, ampak zopet v Kopru. Ta deželni zbor hoče praznovati v tem zasedanju svojo štiridesetletnico in vroča želja Italijonov je bila, da bi se to godilo v Poreču. Želja je šla po vodi.

Tržaški mestni svet je v seji dne 5. t. m. sklenil zbrisati iz proračuna vse one stroške za cerkvene namene katoliške cerkve, katerih zakon ne zahteva izrecno, in ki znašajo vsega skupaj kakih 100 kron. Ta sklep velja toliko časa, dokler je monsignor Šterk škof tržaški škofiji. Povod temu sklepu je dalo dovoljenje, da se slovenski zastavi udeležita procesije na Telovo. — Iz tega odseva besno sovraštvo tržaških lahonov in Židov zoper slovensko in katoliško stvar.

Mariborski župan Nagy je odstopil, ker so v javne liste prihajala poročila o tajnih sejah, katere je mogel seveda pisati ali vsaj inspirirati le jeden svetovalec.

Odbor „Slov. katol. akademiškega društva Zarje“ v Gradcu se je na ustanovnem zborovanju dne 6. junija sestavil tako-le: Predsednik cand. phil. Evgen Jarc, podpredsednik stud. iur. Jos. Dermastia, tajnik stud. phil. Fr. Kolenc, blagajnik cand. phil. Miros. Malgaj, gospodar stud. phil. Anton Jarc. Društvena adresa se glasi: Zarja, Gradec, Universität.

Cecilije I. del, ki ima iziti v drugi popravljeni izdaji, ni še gotov. Č. gg. naročniki naj torej blagovolijo še nekoliko potrpeti. Kakor hitro bode vse delo izgotovljeno in bode ta knjiga dotiskana, bomo to takoj naznačili in razglasili.

Razne stvari.

Odprt grob. Grofica Ksaverina Attems, so-proga grota Žige Attemsa v Podgori pri Gorici, je umrla v Monakovem.

Davek za vožne karte se za sedaj še ne sklene. V davčnem odseku je dne 7. t. m. poslanec Voelkl zahteval, da se mora ta predloga odstraniti z dnevnega reda. Glede izjave ministrskega predsednika, da vlada sicer ne more zboljšati položaja diurnistom, je pripomnil da so vladi na razpolago dovolj visoki blagajniški preostanki, da se z njimi lahko pokrije večji izdatek. Finančni minister naj v jeseni predloži nov načrt zakona, s katerim naj se poišče kak vir [dohodkov, da širši sloji ne bodo obremenjeni. Finančni minister je priznal, da bo tudi letos nekaj v blagajnicah preostalo, vendar potrebuje vlada novega vira, da se pokrije primankljaj radi odprave mitnic,

uravnave plač diurnistom in pristojbinskih olajšav. — Razprava o davku na vožne karte pride jeseni v zbornici na dnevni red.

Samomori v armadi. Pri razpravi o proračunu vojnega ministerstva je govoril vojni minister, ki je povedal med drugim, da je lani bilo v armadi do 500 samomorov.

Najnovejše vesti.

Poziv! P. t. naročnike, kateri so z naročnino na dolgu prosimo, da do 1. julija plačajo zaostalo naročnino sicer smo primorani jim list ustaviti.

Upravništvo „Slov. Lista“.

Dirka na korist kroparskim pogorelcem. Jutri priredi na korist kroparskim pogorelcem kolesarsko dirko, klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ na društvenem dirkališču. Začetek ob $\frac{1}{4}$ uri popoldne. Vstopne cene: Loža I. vrste 6 K; II. in III. vrste 4. K. Cercle-sedež 2 K. Sedeži na tribuni I. in II. vrste 1 K 20 h; III. in IV. vrste 1 K. Sedeži poleg tribune I. vrste 80 h; II, III. in IV. vrste 60 h. Passepartout-vstopnice 1 K. Stojišča 40 h. Bicikliške vstopnice 60 h. Lože I. vrste so za 5, lože II. in III. vrste za 3 osebe. Vstopnice se prodajajo v trafiki g. Šešarka v Šelenburgovih ulicah; na dan dirke od $\frac{1}{2}$ ure popoldne pa pri blagajni na dirkališču.

Pri obč. volitvah v Gorjah je zmagala katoliško-narodna stranka.

Državni zbor.

Dunaj, dne 10. junija 1901.

Zadnji dan politične dirke je vse druge prekosil. 33 točk se je rešilo in zakoni so bili narejeni, kakor baje še nikoli pred na svetu. To je le pri nas in v — dunajskem parlamentu mogoče, kjer se menjajo osebe in podobe, mnenja in naziranja kar čez noč.

Pred sejo že se je slišalo, da mora biti zasedanje še danes prekinjeno, ker Čehi tako zahtevajo. Zgodilo se je.

Predsednik otvori ob 10. uri dopoldne sejo in razprava se je pričela o krajevnih železnicah. Nastopili so posamezni poslanci, ki so zahtevali svoje krajevne železnice, tako je zahteval Loser železnico za Montafont; notar Plantan podaljšanje dolenjske železnice; dr. Kindermann železnice pri Nixdorfu in železniški minister dr. pl. Wittek je obljuboval in obljuboval, da se bo gradila ena železnica za drugo, a pozabil je dostaviti, kedaj se bode to zgodilo.

V podrobni razpravi zahteva poslanec Hoffmann železnico pri Opavi v Šleziji, Grazhofer ono pri Velikovcu, Kittl in Tschernigg pa zahtevata, da se naj ne izda ves denar samo za železnice marveč naj se gleda tudi na potrebe revnega kmeta. S tem je bila končana obravnava in zakon je bil sprejet tudi v tretjem branju.

Predsednik je prekinil sejo in določil nadaljevanje ob 7. uri zvečer. Zdaj se je pričela prava dirka. Prišli so v razpravo zakoni o predlogi posameznih parcel državnega premoženja in zakoni so bili seveda vsi sprejeti. Sklenil se je tudi zakon za revizijo pridobinskih in gospodarskih zadrug. Edini zakon o uredbi državnih živinozdravnikov je dal nekoliko zanimanja. Štajerski baron Morsey je priporočal zakon, ki ugotovlja živinozdravnikom veliko udobnosti, poslanec Haueis je pa ugovarjal zakonu rekoč, da je treba zaradi stroškov in drugih razmer še več poizvedb in je konečno predlagal, naj se posvetovanje o tej zadevi prenese. 78 glasov je pritrdilo predlogu in prav toliko glasov je bilo tudi proti predlogu. Zaradi tega je bil predlog odklonjen in državni živinozdravniki imajo zaznamovati lep pridobitek.

Pred zaključkom seje so odgovarjali še ministri dr. pl. Körber, dr. pl. Wittek in pl. Spens na razne interpelacije, poslanec Schönerer je pa nameraval pripraviti zbornici še posebno veselje in vprašal vlado, kedaj da bo vender že poljedelski minister odstopil, ker on

ni sposoben za to mesto in kedaj da bo vlada za kmeta kaj storila, ker vsi ti zakoni, ki so se zadnji čas naredili, so kmetu bolj v škodo, kakor v prid. No Schönererju se namen ni posrečil in predsednik je zaključil ob 12. uri po noči poletno zasedanje.

Poslanci so se razšli, zveza Čehov z Nemci je dognana, veliki kapital a la Rotschild in dr. si je pridobil priliko zaslužiti veliko denarja, ko se bodo gradile železnice in češke vodne ceste, mali človek, t. j. kmet, obrtnik in delavec bodo pa gledali tudi še za naprej, odkod jim pride pomoč.

GLASNIK

Zavarovanje na starost.

„Slovenski List“ je vže prinesel načrt zakona glede starostnega zavarovanja zasebnih z mesečno ali letno plačo nastavljenih uslužbencev. V vseh interesovanih krogih bil je načrt z zadovoljstvom vzet na znanje in le želeli je, da bi načrt, ki pride jeseni v plenum zbornice, postal tudi kmalu zakon. A kakor tisoči in tisoči z zadoščanjem pozdravljajo nameravano postavo, tako milijoni nestrpno in z obupom pričakujejo tudi zakon za ono zatirano ljudstvo, za bedno delavstvo, ki se leta in leta trpinči z — 80 kr. ali pa še manj na dan in na starost, ko ne more več delati, so vrženi največji revščini in bedi v naročje. Delavski stan mislimo, tudi njemu je krvava potreba biti obligatorično zavarovan na slučaj starosti, brezposelnosti in tudi njih vdovam bi renta nikakor ne škodovala. Pač so na Nemškem vsled prizadevanja katol. centra v prvi vrsti vže delavci zavarovani za starost, tudi na Francoskem se pripravljajo že slični načrt, ki bode prihodnje leto najbrže zakon, samo v Avstriji o tem še, žal, ni ničesar čuti. Mi tukaj naravnost pozivljamo gg. poslance katol. narodne stranke, naj to stvar preje ko mogoče v postavodajalni zbornici sprožijo. Dolžni so to storiti, ker jih vežejo resolucije II. slov. katol. shoda, ki tudi zahtevajo zavarovanje delavstva na slučaj starosti in delonezmožnosti ter brezposelnosti. Osobito je pri tem vprašanji prizadet poslanec V. kurije na Kranjskem g. dr. Ivan Šusteršič; na delavskih shodih v Vevčah in Ljubljani je on na najslovesnejši način akceptiral kršč. soc. delavski program kot svoj program in logična posledica tega koraka je, da poslanec V. kurije stori vse potrebne korake v dosego najvažnejšega postulata v kršč. soc. del. programu, ki je ravno zavarovanje delavstva na slučaj starosti in brezposelnosti v polnem pomenu besede.

S takim korakom pridobil bi si zastopnik V. kurije istinito hvaležnost in zaupanje mej delavstvom, ne samo v slovenskem, marveč sploh v vsem avstrijskim delavstvu, izjemoma v socialno-demokratskem vodstvu, ki si tacega zakona ne želi, ker bi o tem se močno omejilo nezadovoljstvo mej delavstvom, ki edino rekrutira čifutski socialni judokraciji njene delavske bataljone.

Tudi čas za to ni nikakor neugoden, vsaj sedaj, ko se ima milijone za kanale, ki bodejo prav za prav v prvi vrsti le koristili čifutskim baronom, naj država podeli drobtinice tudi onim, ki bodejo te kanale delali, na vlado se pa tudi ni v tem oziru preveč zanašati, da bi sama tak zakon predložila, marveč mora se ista vedno in vedno dregati predno kaj stori osobito na socialno političnem polju. Nekaj je še, kar nas je pri novem zakonskem načrtu neprijetno dirnalo, namreč, razcepljenost, ki bode s tem zakonom v tehničnem oziru na dosedanem zavarovalnem polju vsled tega zopet nastala. Vsaj že sedaj načrt pravi, da se bodo z nekaterimi spremembami pustile obstati dosedanje zavarovalnice na slučaj starosti. To v Avstriji udomačeno razcepljenje na socialno zavarovalnem polju je vže veliko, veliko škodovalo zavarovanemu delavstvu.

Do sedaj, kar je vže itak gotovo splošno znano imamo dvoje preskrbovalnic za delavstvo, namreč zavarovalne na slučaj nezgod in bolniške blagajne. Kaka razcepljenost vlada osobito

na polji bolniških blagajn, vsaj smo že v „Listu“ opetovano imeli priliko baviti se s tovarniškimi blagajnami. Mesto da bi se bilo ustanovilo zavode, ki bi bili močni in mogočni, reklo se je, v vsak sodnijski okraj okrajno bolniško blagajno, kateri pa še konkurirajo tovarniške, združne in društvene blagajne. Kdo je pri tej edino le pri nas v Avstriji mogoči razcepljenosti najbolj udarjen — edino le sploh delojemalci. Iz prakse vemo in pred očmi so nam še vnebo kričeči slučajji v dveh tovarnah pri nas, ki so se v blagajnah dogajali in katere je „Slovenski List“ vedno po zasluženji ožigosal. Pri sedanji razcepljenosti, osobito na Slovenskem ni mogoče nikjer delavcem povišati niti bolniščine, niti zmanjšati prispevke, vsaj se skoro vse združne in manjše tovarniške blagajne bore za existenco. Če bi se ne bilo dovolilo toliko obzirov in bi se bilo zavarovanje centraliziralo v deželnih bolniških blagajnah, gotovo bi se tudi bili nabrali zadostni rezervni fondi, vsaj v tehničnem oziru bi to ne bila nikaka zapreka, kjer sedaj poslujejo okrajne bolniške blagajne, poslovale bi lahko podružnice deželne centralne zavarovalne od delavcev izvoljenim razsodiščem na mestu in v okrožji podružničnem, pri centrali bi pa lahko funkcioniralo razsodišče kot druga instanca.

Če bi bilo zavarovanje osvedočeno, mogoče bi vže davno bilo zvišanje delavske bolniščine in tudi zmanjšanje prispevkov.

Zakon zahteva, da se to ne sme preje zgoditi, dokler rezervni fond blagajne ne doseže sorazmernih dvehletnih dohodkov dotične blagajne. Na Slovenskem tega pač ni še nobena blagajna dosegla, morebiti bi bila to v ugodnih stavbenih letih in po drugotnih skušnjah, morala to doseči okrajna bolniška blagajna ljubljanska, toda če se je v blagajni od liberalnih ljudi leta in leta kradlo, ni čuda, da še rezervni zaklad ni tako mogočen, da bi se sploh v doglednem času moralo izpeljati kako podaljšanje ali zvišanje bolniščine. Na Dunaju vlečejo vže delavci od 1892. l. nadalje bolniščino po 30 tednov, seveda tam se ni kradlo in tudi kljub veliki konkurenci je zavarovanih približno 150.000 članov na leto. A tam so ljudje socialno naobraženi, liberalcem bode povedano, da je od začetka Dunajska okr. bolniška blagajna v rokah „belega nageljna“ in se pridružujejo okrajne bolniške blagajne okoliške dunajski. Tako okrajna bolniška blagajna v Klosterneuburgu, ki ni bila pasivna (35 000 gld. rezervnega fonda z 5000 člani sorazmerno) in tudi druge.

Pri nas pa, ironija, imamo okrajno bolniško blagajno v Št. Vidu, 1 uro iz Ljubljane, zdravnik je v Ljubljani in po bolniščino morajo bolniki v Št. Vid in vender je Ljubljana centrum, kako lahko bi se Št. Viška blagajna združila z ljubljansko, samo dobre volje in premisleka bi bilo potreba, delavci in tudi delodajalci bi ne bili oškodovani, ravno nasprotno — prihranjeno bi bilo jednim in drugim brezštevilo potov in pa tudi stroškov. Ne bi li zadostoval rezervni fond pri povišani bolniščini v visočini jednega leta, strokovnjaški časniki pravijo, da popolnoma, tudi v slučajjih epidemije. Ne bilo bi li umestno osvedočiti zavarovanje za slučaj nezgod z onim za slučaj bolezni?

In kar je najvažnejše, vse zavarovanje tudi nameravano za starost, onemoglost, delonezmožnost in za slučaj nezgod osvedočiti potom avtonomnih deželnih zavarovalnic in vse deželne zavarovalnice naj bi prispevale osrednji državni delavski zavarovalnici na Dunaju, ki naj bi kontrolovala notranje poslovanje deželnih avtonomnih zavarovalnic in v morebitnih finančnih stiskah jim pomagala.

Sedaj se peča socialno politični odsek zbornice z revizijo zakona iz leta 1888 in onega za slučaj nezgod, tudi tukaj naj store naši zastopniki svojo dolžnost, pred vsem pa naj opozarjajo merodajne kroge na škodljivost razcepljenosti sedanjega delavskega zavarovanja in tudi na škodljivost koncesij, ki se nameravajo dati privatnim zavarovalnicam. Pred vsem pa naj povzdignejo svoj glas za odpravo določbe, ki ne sili državo in občino imeti svoje obje zavarovano niti na slučaj bolezni niti na slučaj nezgod, tukaj bi lahko govorili delavci ljubljan-

skega mestnega magistrata, kaki reveži so, če zbole.

Delavske drobtine.

Poziv! Stroški lista se morajo poravnati, torej naj vsaki naročnik „Glasnika“ v „Slovenskem Listu“ pošlje podpisanemu do 1. julija t. l. zaostalo naročnino sicer mu bo list ustavljen.

Jos. Gostinčar.

K izletu na Smarno Goro. Odbor „Kršč. soc. zveze“ opozarja tiste rodovine, ki se udeležijo tega izleta prihodnje nedeljo, da bode dobro preskrbljeno tudi za zabavo otrok, zato je želeli, da bi se tudi rodbine udeležile tega zanimivega izleta s svojimi otroki.

Naročnikom „Socijalizma“. Naznanili smo že, da je izšel III. zvezek tega dela. Od več strani se izražajo želje, naj bi „Socijalizem“ izhajal v krajših obrokkih. Pisatelj in izdajateljstvo prav rada ustrezeta tej želji, a le pod tem pogojem, če tudi naročniki hitreje pošljejo naročnino. Zato še enkrat opozarjamo na nakaznice, katere so se priložile zadnjemu snopiču. — „Slov. kršč. soc. zveza“ v Ljubljani.

Mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano se jako lepo razvija. Sedaj si postavi zadruga svoj lastni dom v Vižmarjih nasproti sedanjemu združnemu skladišču. Temeljni kamen se bode slovesno blagoslovil prihodnji ponedeljek 17. t. m. ob 4. uri popoldne. Priporočamo domače izdelke mizarske zadruge v Št. Vidu najtopleje.

Zavarovanje zasebnih uradnikov. Odsek kateremu je poslanska zbornica poverila vladno predlogo glede zavarovanja zasebnih uradnikov za slučaj starosti in onemoglosti, je sklenil, da se razprava o tem načrtu odloži do prihodnje jeseni. Utemeljil je odsek ta svoj korak s tem, da je za razpravo o tej važni predlogi premalo časa. O tem sklepu se je posvetoval izvršilni odbor soc. političnega odseka mladočeškega kluba pod predsedstvom posl. Fořta ter sklenil soglasno, da se treba o tem načrtu posvetovati že tekom parlamentarnih počitnic, da se pričetkom jesenskega zasedanja takoj prične z meritorno razpravo. Sklenilo se je v to svrhu, da se pododsek večkrat sestane na Dunaju in prouči poročila posl. Karbusa o zavarovanju za slučaj onemoglosti, posl. Reichstädterja o starostnem zavarovanju ter konečno poročilo posl. dr. Pantučeka o procesualno-pravnih zadevah. — Po tem vzgledu bodo bržkone tudi druge stranke proučevale to vprašanje.

Pekovska stavka v Zagrebu. Pekovsko stavko imajo v Zagrebu. Pekovski mojstri morajo delati samo z vajenci. Pekovski pomočniki zahtevajo: nedeljski počitek naj se prične ob 8. uri zjutraj in naj traja do 8. ure zvečer. Dnevno delo naj traja 10 ur. Plača naj se odmeri po 7, 9, 12 in 16 K na teden. Namestu hrane pri mojstrih naj delavci dobivajo na dan 1 K 60 v. in 1 kg. kruha na dan, na 3 pomočnike sme priti samo 1 vajenec. Vajenci morajo biti najmanj 16 let stari. Pomočniki so imeli že ostre praske s policijo.

Francoski socialistični kongres v Lyonu se je po tridnevni dobi 28. t. m. opolunochi zaključil. Pripravljalni odbor za ta kongres je sicer v svojih vabilih vabil na splošni socialistični kongres, toda o splošnosti v tem slučajji ne more biti govora, ker se blizu 300 zastopnikov Guesdejeve Francije ni udeležilo kongresa. Kakor navadno, je namreč ta stranka tudi sedaj stavila predlog, naj se kongres izjavi proti prevzetju ministerskega portfelja od strani Milleranda. Predlog pa je pogorel z 910 proti 286 glasovom, na kar je socialna revolucionarna stranka ostavila zbornico. V sklepnem manifestu so hoteli vodje, mej temi posebno Jaures, udušiti misel na razpor ter so bahato naglašali jedinstvo francoskih proletarcev pod rudečo zastavo ter izjavljali, da se stranka povodom vstopa Millerandovega v meščanski kabinet na nobeno stran ni vezala rok. Ostali dnevni red je bil rešen brez posebnih nesreč, akoravno se tudi tu ni manjkalo burnih razprav. Prihodnji kongres se vrši v Toursu.